UNIVERSITEIT GENT

Studiefiche

Vanaf academiejaar 2026-2027

Recht in de cultuurwetenschappen (B001364)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 4.0 **Studietijd 120 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2027-2028

A (semester 2)	Nederlands	Gent
P (semester 2)	Nederlands	Gent

Lesgevers in academiejaar 2027-2028

Martyn, Georges	RE21	Verantwoordelijk lesgever
Huygebaert, Stefan	RE21	Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2027-2028	**stptn**	**aanbodsessie**
Master of Laws in de rechten	4	A
Postgraduaatsopleiding Erfgoed en samenleving	5	P

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Recht en cultuur; recht en kunst; rechtsgeschiedenis; rechtsiconografie; rechtsiconologie. Juridische aspecten museumbeleid en erfgoedbescherming, intellectuele eigendomsrechten in de kunst, roofkunst, illegale en gecontesteerde handel in cultuurgoederen, koloniale kunst en menselijke resten in erfgoedinstellingen, erfgoed en criminaliteit, erfgoed en beveiliging.

Situering

Deze cursus wil reflecteren, vanuit een interdisciplinair perspectief, over recht als cultuurfenomeen. Justitie en wetgeving worden door plaats en tijd bepaald en zijn cultureel en sociaal ingebed. Kunst en cultuur dragen ook bij tot de legitimatie van (en de kritiek op) het recht en de rechtsbedeling. Studenten worden in deze cursus geconfronteerd met historische, artistieke en literaire bronnen die bijdragen tot hun algemene culturele ontwikkeling. Hierbij gaat de cursus in op enkele van de vele interacties tussen kunst/erfgoed en recht, op 'recht over kunst en erfgoed' en 'kunst over recht/rechtsgerelateerd erfgoed'.
Onder meer via praktische opdrachten en gastcolleges door specialisten uit het erfgoedveld wordt een grondiger inzicht gegeven in een divers scala aan actuele juridische vraagstukken in relatie tot erfgoed.

Inhoud

Deze cursus is gesitueerd binnen de 'Law and the Humanities' beweging en behandelt thema's als recht en erfgoed/literatuur/theater/film/opera/muziek, rechtsiconografie en -iconologie, recht en visuele cultuur, en meer globaal de interactie tussen rechtsgeschiedenis en kunstgeschiedenis.
Kunstwerken, cultureel erfgoed, gebouwen, archiefstukken, literatuur, film en theater etc. worden belicht tijdens zowel interactieve hoorcolleges als bezoeken aan musea (Museum voor Schone Kunsten, STAM, Museum van de Misdaad (Gerechtelijke Politie Oost-Vlaanderen), Gravensteen en eventuele tijdelijke tentoonstellingen en stadsbezoeken).
Tijdens deze activiteiten worden op een heel interactieve wijze 'juridische topics over erfgoed' en 'rechtsgerelateerd cultureel erfgoed' behandeld.

Begincompetenties

Studenten worden verwacht te beschikken over kennis van de grote lijnen van de

(rechts)geschiedenis en een grote belangstelling te hebben voor kunst en cultuur, in het bijzonder de diverse beschermingsaspecten van cultureel erfgoed.

Eindcompetenties

1 Een artistiek werk (of cultureel thema), zij het van beeldende kunst, literatuur of podiumkunst analyseren in verhouding tot vraagstukken over juridische normativiteit, rechtstheorie en -geschiedenis.
2 Wetenschappelijke interdisciplinaire literatuur lezen, bediscussiëren en linken aan kwesties uit het recht.
3 Met waardevolle argumenten een bijdrage leveren tot discussies binnen het veld van Law and the Humanities.
4 Resultaten van eigen lectuur en onderzoek voorstellen, zowel mondeling als schriftelijk.
5 Geïnteresseerd zijn in de perceptie van juridische fenomenen door maatschappij en kunst.
6 Naar een breder publiek weten te communiceren over de interactie tussen recht, cultuur en maatschappij.
7 Deelnemen aan de uitbouw van het interdisciplinaire wetenschapsveld van 'Law and the Humanities' en bereid zijn in interactie te treden tijdens gastlezingen en colloquia.
8 Geactualiseerd inzicht hebben in ethische en juridische vraagstukken over de rol van erfgoed in de samenleving.
9 Een beargumenteerde ethisch-juridische bijdrage kunnen leveren aan de debatten over de rol van erfgoed in de samenleving.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Excursie, Hoorcollege, Zelfstandig werk, Peer teaching

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

- hoorcollege (incl. mogelijke gastcolleges in het kader van Internationalisation@Home);
- hoorcollege met plenaire oefening (analyse historische documenten, bespreking kunstwerken en kunstgeraleerde juridische problematieken);
- excursies (musea, archieven, gerechtsgebouwen, tijdelijke tentoonstellingen, stadswandelingen…);
- microteaching (studenten brengen een eigen presentatie of gidsbeurt op basis van wetenschappelijke artikelen);
- integratieseminarie (de student maakt en presenteert een paper over een rechtsiconografisch of -archeologisch object of een ethisch-juridische problematiek inzake cultureel erfgoed (zoals intellectueel eigendom, roofkunst, privacybescherming, museumveiligheid).

Studiemateriaal

Type: Slides

Naam: Recht in de cultuurwetenschappen
Richtprijs: € 30
Optioneel: ja
Taal : Nederlands
Aantal slides : 200
Beschikbaar op Ufora : Ja
Online beschikbaar : Ja
Beschikbaar in de bibliotheek : Nee
Beschikbaar via studentenvereniging : Nee
Bijkomende info: Alle slides en veel ondersteunende literatuur worden via Ufora ter beschikking gesteld. Enige kostprijs van het opleidingsonderdeel is het entreegeld van bezochte musea en tentoonstellingen, samen max. € 30.

Referenties

Stefan Huygebaert, Georges Martyn, Vanessa Paumen en Tine Van Poucke (eds.),

De kunst van het recht. Drie eeuwen gerechtigheid in beeld, [tent.cat. Groeningemuseum Brugge 28.10.2016-05.02.2017], Tielt, Lannoo, 2016, 205+3 p. (ISBN 9789401440400)
Stefan Huygebaert, Georges Martyn, Vanessa Paumen, Eric Bousmar & Xavier Rousseaux (eds.), *The Art of Law. Artistic Representations and Iconography of Law and Justice in Context, from the Middle Ages to the First World War*, in *Ius Gentium: Comparative Perspectives on Law and Justice* (Mortimer Sellers & James Maxeiner, series eds.), vol. 66, Cham, Springer International Publishing, 2018, xxiii+458 p. (ISBN 978-3-319-90786-4; 978-3-319-90787-1 (eBook); https://doi.org/10.1007/978-3-319-90787-1)
A. Sarat, M. Anderson & C.O. Frank (eds.), *Law and the Humanities. An introduction*, Cambridge, University Press, 2010.
Aanvullend lees- en lesmateriaal wordt ter beschikking gesteld (Ufora) door de lesgevers en gastdocenten.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Via Ufora kunnen de studenten de collegeschema's (PowerPoint) en literatuur downloaden. Er is de mogelijkheid tot vraagstelling (schriftelijk of mondeling) tijdens en aansluitend op de hoorcolleges. Vragen kunnen ook per mail ingediend worden: Georges.Martyn@ugent.be.

Evaluatiemomenten

niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Participatie, Presentatie, Peer en/of self assessment, Werkstuk

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

De studenten voeren in de loop van het semester een aantal opdrachten uit, die samen 100% vormen. Enkele opdrachten zijn verplicht (in geval van afwezigheid is er een vervangende opdracht), andere opdrachten zijn optatief en kunnen deels vervangen worden door een geschreven werkstuk, incl. presentatie ervan, ter waarde van 30%.
Verplicht:
- 10% gidsbeurt in het MSK
- 10% gidsbeurt en test rechtshistorische stadswandeling
- 10% presentatie (met PPT) van een wetenschappelijke paper
- 10% ontwerp-vonnis en discussie in een auteursrechtcase
- 10% dossierstudie veroordeelde kunst
Optatief (voor 50% dan wel slechts 2 keuzes mits het schrijven van een paper):
- 10% gidsbeurt STAM
- 10% discussie m.b.t. teksten over roofkunst
- 5% toelichting case en 5 % redactie krantenartikel na bezoek Museum van de Misdaad;
- 10% redactie column m.b.t. decolonisering erfgoedbeleid;
- 10% redactie film- of theaterrecensie.

Eindscoreberekening

Optellen deelscores en afronden naar boven vanaf ,5.
2de kans: Geschreven stukken kunnen in de tweedekansperiode ingediend worden. Als aan een mondelinge opdracht niet werd deelgenomen, wordt deze vervangen door een alternatieve mondelinge opdracht tijdens de lesweken

Faciliteiten voor werkstudenten

Geen. Deelname aan de opdrachten is essentieel.